

Psychoanalytisch en ontwikkelingsgericht werken met kinderen, jongeren en gezinnen (H002206)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 4.0

Studietijd 120 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 2)

Nederlands

Gent

hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

De Pauw, Sarah

PP10

Verantwoordelijk lesgever

Meganck, Reitske

PP08

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

Master of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting klinische orthopedagogiek en Disability Studies)

stptn

aanbodsessie

4

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

kinderen, adolescenten, gezinnen, psychoanalyse, ontwikkelingsgerichte theorie, orthopedagogisch werken

Situering

Dit opleidingsonderdeel maakt deel uit van de afstudeerrichtingsspecifieke opleidingsonderdelen Klinische orthopedagogiek en Disability Studies. Het richt zich op het verdiepen van kennis over psychoanalytische en ontwikkelingsgerichte theorieën en de toepassing ervan in het orthopedagogisch werken met kinderen, jongeren en gezinnen. Het bouwt verder aan vakinhoudelijke expertise en de beroepsspecifieke vorming binnen de integratieve handelingsorthopedagogiek. De verdieping binnen beide partims en de integratie ervan draagt bij tot de competentie om complexe orthopedagogische processen en situaties vanuit verschillende theoretische referentiekaders te analyseren en te interpreteren (multiperspectivisme) en verhoogt de kennis van interventie- en ondersteuningsmethodieken.

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel komen volgende leerinhouden aan bod:

Partim Psychoanalytisch werken met kinderen, jongeren en gezinnen:

- De subjectwording vanuit psychoanalytisch perspectief
- Psychoanalytische conceptualisatie van symptomen, angst, gedragsproblemen... bij kinderen en jongeren
- Basisconcepten uit de psychoanalytische theorie omtrent werken met kinderen, adolescenten en gezinnen
- Hanteren van de overdracht in het werken met kinderen, adolescenten en gezinnen
- Een psychoanalytisch perspectief op hulpverlening in specifieke contexten: bijzondere jeugdzorg, residentiële settings (werken in leefgroepen), werken met specifieke doelgroepen...

Partim Ontwikkelingsgericht werken met kinderen, jongeren en gezinnen:

- Theoretische modellen binnen het ontwikkelings- en gezinsgericht werken met baby's, kinderen, adolescenten, met focus op veerkracht en psychologische groei
- Een ontwikkelings- en gezinsgerichte conceptualisatie van de orthopedagogische

diagnostiek en handelingsplanning

- Preventie- en interventiemogelijkheden in het werken met kinderen, jongeren en gezinnen in specifieke pedagogische contexten
- Werken in specifieke pedagogisch uitdagende contexten: preventie, assessment, en interventie bij mogelijke verstoringen van de ouder-kind relatie in de vroege kindertijd op basis van het Infant Mental Health-kader, modellen van vroeggerichte gezinsbegeleiding en opvoedingsondersteuning bij kinderen en jongeren die opgroeien met een ontwikkelingsproblematiek, methodieken van crisishulpverlening bij ernstige opvoedingsproblemen en preventie van uithuisplaatsing, orthopedagogisch werken met spannende dynamieken binnen nieuw-samengestelde gezinnen, toepassen van ontwikkelingsdynamische methodieken bij kinderen en jongeren met een verstandelijke beperking, ondersteuning bij rouw en verlieservaringen bij kinderen, jongeren en gezinnen.

Begincompetenties

Dit opleidingsonderdeel bouwt verder op bepaalde eindcompetenties van:

- Orthopedagogiek en Disability Studies
- Klinische orthopedagogiek
- Psychologische modellen van hulpverlening

Eindcompetenties

- 1 Inzicht in belangrijke basisconcepten omtrent psychoanalytisch werken met kinderen, adolescenten en gezinnen
- 2 Een theoriegestuurde analyse kunnen maken van psychische problemen bij kinderen, adolescenten en gezinnen op basis van een psychoanalytische visie op de subjectwording
- 3 Toepassing van psychoanalytische inzichten in specifieke hulpverleningscontexten
- 4 Inzicht in de theoretische modellen binnen het ontwikkelings- en gezinsgericht werken met baby's, kinderen, adolescenten en gezinnen
- 5 Hanteren van een systematisch ontwikkelings- en gezinsgericht perspectief binnen de orthopedagogische diagnostiek en handelingsplanning
- 6 Toepassing van inzichten vanuit de ontwikkelingspedagogiek en de ontwikkelingspsychotherapie in specifieke orthopedagogische contexten

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

De hoorcolleges worden gegeven door de lesgevers en een aantal geselecteerde gastsprekers/experten.

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Powerpointpresentaties hoorcolleges
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: nee
Taal : Nederlands
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Ja
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Type: Reader

Naam: Achtergrondliteratuur
Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding
Optioneel: ja
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Ja
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Type: Reader

Naam: Verplichte teksten

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Engels

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Nee

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Referenties

Françoise Dolto. Tout est langage. Gallimard.

D. Winnicott. Deprivation and delinquency. Routledge.

Vliegen et al. Geduldig gereedschap. De relatie als drager van het psychodynamisch proces. Acco.

Masten, A.S. (2015). Ordinary magic. Resilience in development. Guilford Press.

Shogren, K., Wehmeyer, M. L., Singh, N. N. (2017). Handbook of positive psychology in intellectual and developmental disabilities: Translating research into practice. Springer.

Rexwinkel et al. (2011). Handboek Infant Mental Health: Inleiding in de ouder-kind behandeling. Van Gorcum.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Interactieve ondersteuning via Ufora

Op afspraak

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Eindscoreberekening

Alle punten staan op het examen.